

Karl May
WINNETOU
vol 1

Karl May

WINNETOU

vol 1

Autor: Karl May

Titlu original: Winnetou - „Gesammelte Reiseerzählungen“, Freiburg, 1893/
Winnetou der Rote Gentleman I

Titlu: Winnetou vol 1 - Omul preiilor

Editor Dexon Office, București

Ediție completată și revizuită

© by Dexon Office, 2018

Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office

Informații, comenzi ramburs

Email dexonoffice@gmail.com

www.aldopress.ro

ISBN 978-973-701-709-3

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MAY, KARL**

Winnetou / Karl May. - București : Dexon, 2018

3 vol.

ISBN 978-973-701-722-2

Vol. 1: Omul preiilor. - 2018. - ISBN 978-973-701-709-3

821.112.2

Capitolul 1 Un „greenhorn“

Știi dumneata, dragă cititorule, ce înseamnă cuvântul *greenhorn*? Ei bine, e o poreclă foarte supărătoare și jignitoare pentru cel care o poartă.

„Green“, în englezește, înseamnă „verde“, iar prin „horn“ — corn, în limba noastră — se înțelege antena, adică acel mănunchi de firisoare subțiri cu care gâza pipăie împrejurimile. Un *greenhorn* este deci un om încă verde, adică necopt, un nou-sosit în ținuturi necunoscute lui, un ins care trebuie să-și întindă bine antenele dacă nu vrea să se facă de râs.

Un *greenhorn* nu se ridică de pe scaun pentru a-l ceda unei doamne care se apropie; salută pe stăpânul casei înainte de a se înclina în fața doamnei și domnișoarei de gazdă; își încarcă arma vârand gloanțele de-a-ndoaselea, sau bagă mai întâi dopul, apoi cartușul și abia la urmă praful de pușcă. Un *greenhorn* ori nu știe deloc limba engleză, ori o vorbește prea corect și înflorit; îi este groază de englezeasca „yankeilor“ și chiar de idiomul folosit prin regiunile cu codri neumblați; nu-i intră nimic în cap și încă mai puțin îi vine pe limbă. *Greenhorn* ia un racoon drept un oposum și o mulatră cât de cât frumoasă drept o metisă. Un *greenhorn* fumează țigarete și nu poate suferi tutunul tocat. Când un *greenhorn* e pălmuit de un „paddy“, adică de un irlandez, dă fuga să se plângă judecătorului de pace, în loc să-l împuște fără multă vorbă pe individul cu pricina, cum ar face un yankeu autentic. Un *greenhorn* ia urmele pașilor de curcă drept urme de urs și o ambarcație ușoară, destinată sportului, drept un vapor cu aburi de pe Mississippi. Un *greenhorn* se sfiște să-și urce cizmele pline de noroi pe genunchii călătorului de alături și să soarbă supă ca și când ar horcăi un bivoli în agonie. Un *greenhorn* cară după el în prerie buretele de spălat cât un dovleac uriaș, precum și zece livre de săpun; își bagă în buzunar o busolă care, după trei sau patru zile, indică toate punctele cardinale afară de nord. Un *greenhorn* notează opt sute de expresii ale indienilor și, când întâlnește prima piele-roșie, bagă de seamă că a expediat din greșeală însemnările într-un plic celor de acasă, reținând în schimb scrisoarea destinată lor. Un *greenhorn*, deși a studiat timp de zece ani astronomia, poate să se uite alți zece ani la cerul înstelat fără să afle cât e ceasul. Un *greenhorn* își vâra cuțitul de vânatoare la brâu în așa fel, încât, atunci când se pleacă, să-i intre vârful în coapsă. Un *greenhorn* aprinde în Vestul Sălbatic un foc de tabără atât de semeț, încât valvătaia se înalță cât prăjina și apoi se miră că indienii l-au dibuit și au tras în el. În sfârșit, un *greenhorn* e, ca să zic așa, un *greenhorn* — și un asemenea *greenhorn* eram pe-atunci chiar eu.

Dar să nu se creadă cumva că așa fi știut sau măcar bănuieț vreo legătură între mine și această poreclă jignitoare! Nicidecum! Pentru că tocmai asta e cea mai de seamă ciudățenie a oricărui *greenhorn*: el îi socotește „boboci“ pe toți în afară de sine.

Dimpotrivă, mă credeam foc de deștept și de priceput; făcusem doar ceea ce se cheamă studii și nu tremurasem niciodată înaintea unui examen. Că de fapt viața este adevărata școală, unde dai examene zi de zi și ceas de ceas, obligat fiind să treci prin nenumărate probe — toate acestea mințea mea tânără de atunci nu voia să le priceapă. Unele împrejurări neplăcute din patrie și, aș putea spune, un fel de neastâmpăr înăscut, m-au mânat peste ocean, către Statele Unite, unde condițiile de parvenire ale unui tânăr sâr-guincios erau pe atunci mult mai bune și mai prielnice decât azi. Poate că în statele din est aș fi putut găsi mai ușor o slujbă bună, dar mă atrăgea vestul. Lucrând scurtă vreme ba ici, ba colo, am agonisit destul pentru a mă echipa cuviincios și pentru a-mi asigura buna dispoziție. Am ajuns astfel la Saint Louis. Acolo, norocul m-a adus într-o familie germană, unde am găsit, până una alta, adăpost ca meditator. Venea aici, în familie, un oarecare domnu Henry, om ciudat, meșter de puști, care-și făcea cu pasiune de artist meseria și se recomanda el însuși, cu o mândrie patriarhală: „Domnul Henry, the Gunsmith“ — domnul Henry, făuritorul de puști.

Bărbatul acesta era un mare iubitor de oameni, deși părea mai curând contrariul, deoarece, în afară de pomenita familie, nu avea legături de prietenie cu nimeni, iar pe clienții îi trata rece și aspru, încât nu-l căutau decât pentru calitatea produselor sale. Își pierduse soția și copiii într-o împrejurare îngrozitoare, despre care nu vorbea niciodată; totuși, după unele aluzii ale sale, bănuiam că fuseseră ucși într-un atac neașteptat. Asta îl făcea atât de aspru în aparență și poate că nici dânsul nu-și dădea seama cât de grosolan se purta; dar în fond era blând și bun și am observat adeseori cum i se umezeau ochii când povesteam despre patrie și despre ai mei, la care țineam și țin din toată inima.

De ce bătrânul acesta ursuz îmi arăta preferință tocmai mie, tânărul străin — asta n-am înțeles-o până ce, într-o bună zi, m-a lămurit chiar dânsul. De când mă aflam în familia respectivă, omul venea pe acolo mai des ca înainte, trăgea cu urechea la lecțiile mele, se puneă în preajma mea, cercetându-mă și rugându-mă chiar să-l vizitez. Nu mai făcuse nimănui o asemenea favoare și de aceea mă feream să abuzez de ea. Dar reținerea mea nu părea să-i fie pe plac; îmi amintesc și astăzi chipul său mânios când, într-o seară, căutându-l acasă, m-a întâmpinat răstit și, la respectuosul meu salut *good evening* — bună seara, mi-a răspuns:

— Unde naiba v-ați ascuns ieri, sir?

— Acasă.

— Și alaltăieri?

— Tot acasă.

— Ia nu-mi mai vindeți brașoave!

— Spun adevărul, domnule Henry.

— *Pshaw!* Fleacuri! O pasăre tânără ca dumneavoastră nu stă ghemuită în cuib, ci își vâra pliscul pretutindeni, numai unde trebuie nu!

— Și unde, mă rog, ar trebui să mi-l vâ, dacă-mi permiteți?

— Ei, unde! Aici, la mine, bineînțeles! Voiam încă de multă vreme să vă întreb ceva.

— Și de ce n-ați făcut-o?

— Fiindcă n-am vrut! Înțeles?

— Și când o să vrei?

— Poate chiar astăzi.

— Atunci n-aveți decât să mă întrebați. Voia dumneavoastră!

Mă privi mirat drept în față, clătină din cap nemulțumit, apoi izbucni:

— Voia mea! Ca și când unui *greenhorn* ar trebui să-i cer mai întâi voie când vreau să-i vorbesc!

— *Greenhorn?* întrebai, încrețindu-mi fruntea, căci mă simțeam adânc jignit. Vreau să sper, domnule Henry, că ați rostit acest cuvânt fără intenție și fără control.

— Nu vă faceți iluzii, sir! Am vorbit cu toată chibzuiala; sunteți un *greenhorn* și încă un *greenhorn* sadea! Ceea ce scrie-n cărți, firește, v-a intrat în cap. Să te crucești, nu alta, câte mai învățați voi aștia, de dincolo! Orice tinerel știe pe dinafară distanța de-aici până la stele, știe ce-a scris regele Nabucodonosor pe cărămizi și cât cântărește aerul pe care nici măcar nu-l poate vedea! Și fiindcă știe toate astea, se crede băiat deștept! Dar ia băgați-vă nasu-n viață, așa, vreo cincizeci de ani, adânc în viață! Atunci veți afla și poate nici atunci, ce înseamnă adevărata înțelepciune! Tot ce cunoașteți până acum e o nimica toată — absolut nimic! Și ceea ce sunteți în stare să faceți e și mai puțin. Nici măcar cu pușca nu știți să trageți!

Spusese toate acestea pe un ton de adânc dispreț și cu o asemenea siguranță de sine, încât ai fi zis că se bizuie pe temeuri serioase.

— Dacă știu să trag cu pușca? Hm! răspunsei zâmbind. Să fie asta între-barea ce voiți să mi-o puneți?

— Întocmai, asta e. Aștept răspunsul!

— Dați-mi mai întâi o pușcă bună și apoi vă răspund. Înainte, nu!

Meșterul puse deoparte țeava de pușcă la care tocmai lucra, se ridică, se apropie de mine, mă privi cu ochi uimiți și strigă:

— Să vă dau o pușcă, sir? Nici prin gând nu-mi trece! Nicidecum! Puștile mele nu ajung decât în mâini cărora le pot fi încredințate cu cinste!

— Am asemenea mâini! mă încumetai eu.

Mă mai privi o dată, pieziș, se așeză iar, își reluă lucrul la țeava și mormăi ca pentru sine:

— Ce mai *greenhorn*. Zău că mă scoate din pepeni cu îndrăzneala lui!

Îl lăsa să creadă ce vrea, căci îl cunoșteam; scosei un trabuc și-i dădui foc.

Timp de un sfert de oră păstrarăm tăcere. Dar mai mult bătrânul nu putu răbda; ridică țeava la lumină, se uită prin ea și zise:

— Să tragi cu pușca e mai greu decât să caști gura la stele sau să dezlegi ce scrie pe cărămizile lui Nabucodonosor. Înțeles? Ați ținut vreodată o pușcă în mâini?

— Cred și eu!

— Când?

— Demult și nu o singură dată.

— Și ați ochit? Ați apăsat pe trăgaci?

— Da.

— Și ați nimerit?

— Firește!
 Lăsa să-i scape din mână țeava pe care o cercetase, mă privi din nou și

rosti:

— Da, ați nimerit, firește, dar ce?

— Tinta, bineînțeles!

— Cum? Și vreți s-o cred și pe asta?

— Nu insist să mă credeți pe cuvânt; aș vrea să vă conving; e puru adevăr!

— Dracu' să vă ia, sir! Cine să vă priceapă? Sunt sigur că ați tras peste zid, chiar dac-ar fi înalt de douăzeci de coți și lat de cincizeci și totuși îmi vindeți toate astea cu o mutră atât de hotărâtă și serioasă, încât simt că se răsucesc fierea în mine! Eu nu sunt un puști pe care să-l meditați Limpede? Un *greenhorn* cu nasu-n cărți, ca dumneavoastră, pretinde că știe să ochească! A cotrobăit prin tot felul de hârtoage turcești, arăbești și prin alte tâmpenii și mai zice că a găsit timp să tragă cu pușca. Luați, vă rog, din cui, *gun*-ul acela vechi, pușca de colo, duceți-o la ochi ca și când ați ținti! E un doborător de urși, cea mai bună armă pe care am avut-o vreodată în mână.

Luai pușca din cui și o dusei la ochi.

— Hello! strigă meșterul, încât tresării. Ce treabă-i asta? Umblați cu arma de parc-ar fi un bastonaș și totuși e cea mai grea pușcă din câte cunosc! Sunteți chiar atât de puternic?

Drept răspuns, îl apucau cu dreapta de surtuc și de cureaua pantalonilor și îl ridicai în sus.

— *Thunder-storm!* Mai să fie! strigă el și mai tare. Dați-mi drumul! Sunteți mai puternic și decât Bill al meu!

— Bill al dumneavoastră? Dar despre cine-i vorba?

— Feciorul meu care... dar să lăsăm asta! E mort, ca și ceilalți.

Făgăduia să ajungă un băiat destoinic, dar pe când lipseam de acasă, s-a dus și el. Îi semănați la statură, aveți cam aceiași ochi și în gură o limbă ca a lui. De aceea dumneavoastră... na, restul nu vă privește!

O expresie de adâncă mâhnire i se ivi pe chip; își trecu mâna peste față și continuă, de astă dată ceva mai calm:

— Dar, sir, cu asemenea mușchi e mare păcat că ați tăbărât asupra cărilor. Trebuie să vă antrenați...

— Ceea ce am și făcut.

— Zău?

— Da!

— Box?

— Nu se obișnuiește la noi. Dar de la gimnastică și de la luptă dreaptă nu mă dau în lături.

— Călărie?

— Da.

— Scrimă?

— Am dat și lecții.

— Ia nu mai mințiți atâta!

— Poate doriți să încercați?

— Mulțumesc! Îmi ajunge ce-am văzut până acum. Afară de asta, mai am și de lucru. Așezați-vă la loc!

Se reîntoarce la strung. Conversația se desfășură apoi aproape monosilabic. Henry părea să clocească în minte ceva foarte important. Deodată, își ridică ochii spre mine și întrebă:

— V-ați ocupat cândva de matematică?

— Era unul din obiectele mele preferate.

— Aritmetică, geometrie?

— Firește!

— Topografie?

— Îmi făcea mare plăcere. Ieșeam adeseori, așa, fără nici o treabă, la câmp cu teodolitul și ridicam planuri.

— Și știți să măsurați, adică să măsurați cu adevărat?

— Bineînțeles. Am participat atât la măsurători orizontale, cât și la cele de altitudine, deși nu pot să afirm că sunt specialist în geodezie.

— *Well...* foarte bine, foarte bine!

— Dar de ce vă interesează, domnule Henry?

— Oi fi având motivele mele. Înțeles? Nu e nevoie s-o știți acum; veți afla la timp. Trebuie mai întâi... hm! Da, trebuie mai întâi să mă îndreptez cum stați cu mânuirea puștii.

— N-aveți decât să mă puneți la încercare!

— Asta am s-o și fac, firește, am s-o și fac! Vă puteți bizui pe mine! La ce oră începeți mâine dimineață lecțiile?

— La opt.

— Atunci poftiți aici la orele șase. Vom urca sus, la poligonul de tir, unde-mi încerc eu puștile.

— De ce așa devreme?

— Fiindcă nu vreau să mai aștept. Ard de nerăbdare să vă dovedesc că sunteți un *greenhorn* și nimic mai mult. Dar acum, destul! Am altceva de făcut; ceva mult mai important.

Părea să fi terminat lucrul la țeava de pușcă. Scoase dintr-un dulap o bucată de fier în formă de prismă și începu să-i pilească muchiile. Observai că fiecare latură a piesei avea câte un orificiu.

Se cufundase atât de adânc în lucrul lui, încât părea să fi uitat cu totul de mine. Ochiul îi scânteiau și, de câte ori își cerceta mai îndeaproape lucrarea, constatam că o privea cu o expresie de adâncă dragoste. Piesa aceea de fier părea să aibă pentru el o valoare deosebită. Eram curios să știu de ce; așadar, îl întrebai:

— Nu cumva e și asta o componentă a vreunei puști, domnule Henry?

— Da, îmi răspunse, ca și când abia atunci și-ar fi amintit de prezența mea.

— Nu cunosc nici un sistem de armă care să aibă o asemenea piesă.

— Cred și eu! Dar o să fie. I se va spune, desigur, „sistem Henry“.

— Ah, o nouă invenție?

— *Yes!*

— Atunci vă rog să-mi iertați curiozitatea. E de bună seamă un secret.

Privi îndelung fiecare gaură în parte, întoarce piesa pe toate fețele, o cercetă de câteva ori la capătul țevii și zise în cele din urmă: